

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2122

Vragen van het lid **Helder** (PVV) aan de minister van Veiligheid en Justitie over *het bericht «Ruim 2600 veroordeelden ontlopen cel met succes»* (ingezonden 27 februari 2012).

Antwoord van staatssecretaris **Teeven** (Veiligheid en Justitie) (ontvangen 6 april 2012) Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2011–2012, nr. 1897.

Vraag 1

Bent u op de hoogte van het bericht «Ruim 2600 veroordeelden ontlopen cel met succes»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Is het waar dat meer dan 2600 veroordeelden, die zich voor Justitie hebben schuilgehouden, hun vonnis in 2010 zagen verjaren (25% meer dan in 2009)?

Antwoord 2

Ja. Het aantal geëxpireerde zaken wordt mede bepaald doordat de registratie van onherroepelijke vrijheidsstraffen in 1996 door het CJIB is gestart. Destijds zijn ook oude zaken van voor 1996 in het systeem ingevoerd. Dit leidt er toe dat deze zaken, voor zover ze een verjaringstermijn van 16 jaar hebben (misdrijven waarop een tijdelijke gevangenisstraf van meer dan drie jaren is gesteld) de afgelopen jaren zijn gaan expireren. Omdat er inmiddels 16 jaar door het CJIB wordt gemeten, verwacht ik dat de expiratie de komende jaren gaat stabiliseren².

Vraag 3 en 4

Voor wat voor soort misdrijven zijn deze criminelen veroordeeld? Vormen zij een gevaar voor de samenleving?

¹ <http://mobiel.nu.nl/pda/Algemeen/383710-web.html>

² Dit onder gelijkblijvende omstandigheden. Als gevolg van het wetsvoorstel om de verjaring af te schaffen voor misdrijven met een gevangenisstraf van 12 jaar of meer kunnen de feitelijke expiratiecijfers een ander beeld gaan vertonen.

Deelt u de mening dat dit niet is uit te leggen aan slachtoffers, nabestaanden en de samenleving en dat dit het vertrouwen in politie en Justitie schaadt? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3 en 4

Het betreft hier verschillende soorten misdrijven. Uit een korte analyse van de beschikbare cijfers blijkt dat het in veel gevallen gaat om misdrijven waarop in het Wetboek van Strafrecht een maximale straf langer dan drie jaar staat, zoals het in bezit hebben van valse reisdocumenten of het plegen van diefstal in vereniging³. Ik acht het van groot belang dat de door de rechter opgelegde straffen ook daadwerkelijk ten uitvoer worden gelegd. Op deze wijze wordt tegemoet gekomen aan de belangen van slachtoffers, nabestaanden en de samenleving. Het niet ten uitvoer leggen van vonnissen ondermijnt het vertrouwen van de burger in de rechtsstaat. In mijn brief van 25 oktober 2011⁴ heb ik uw Kamer bericht over het programma Uitvoeringsketen Strafrechtelijke Beslissingen. Dit programma richt zich op het (in samenhang) doorvoeren van verbeteringen in de uitvoeringsketen, waaronder het bevorderen van het sneller ten uitvoerleggen van straffen.

Vraag 5 en 7

Klopt het, zoals het Openbaar Ministerie zegt, dat ongeveer twee op de drie veroordeelden actief gezocht moet worden om ze de gevangenis in te krijgen, na het onherroepelijk worden van een rechterlijke uitspraak, en dat 62% van de veroordeelden, die niet al vastzaten, niet reageert op een oproep om zich bij de gevangenis te melden? Welke maatregelen gaat u nemen om deze veroordeelden in het vervolg per direct op te sporen en achter slot en grendel te zetten?

Welke maatregelen gaat u per direct nemen om te voorkomen dat nog meer veroordeelden hun straf zullen ontlopen?

Antwoord 5 en 7

Ja, dat klopt. Ik heb al diverse maatregelen genomen om het aantal veroordeelden dat vrij rond loopt te beperken. Zo is de verdubbelde inzet van het Team Executie Strafvonnissen (TES) verlengd tot tenminste 2014, zijn diverse zogenaamde «Pakze-teams» bij de korpsen ingezet en is in 2011 gestart met de doorlichting van 6 500 zaken die langer dan drie jaar in het OPS geregistreerd staan. Daarnaast zijn er maatregelen genomen gericht op de onthouding van sociale zekerheidsrechten aan bepaalde OPS-gesignaleerden en een betere toepassing van de mogelijkheden die de Paspoortwet biedt. Mijn inzet zal de komende tijd gericht zijn op een versterking en uitbouw van deze maatregelen.

Vraag 6

Ziet u, naast het vergroten van de pakkans, aanleiding om de gevallen en/of gronden voor de voorlopige hechtenis uit te breiden? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6

Nee, ik zie geen aanleiding om de gevallen en/of gronden voor de voorlopige hechtenis uit te breiden. Artikel 67a van het Wetboek van Strafvordering geeft een aantal gronden aan om een persoon in voorlopige hechtenis te nemen in afwachting van de zitting, zoals vluchtgevaar, de maatschappelijke veiligheid en het recidivegevaar. De voorlopige hechtenis kan tussentijds worden geschorst als deze gegronde redenen niet meer aanwezig zijn. Dit is aan het oordeel van de rechter.

Niet uitgesloten kan worden dat in individuele gevallen mensen die uit preventieve hechtenis zijn vrijgelaten een misdrijf begaan. De enige oplossing om dit te voorkomen is om alle preventief gehechten in voorlopige hechtenis te houden. Deze oplossing verdraagt zich echter niet met de bepalingen in het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM) en kan tot gevolg hebben dat er onevenredig veel schadevergoeding dient te worden uitgekeerd omdat iemand uiteindelijk niet wordt veroordeeld.

³ Deze laatste categorie misdrijven betreft overigens een relatief veel kleiner percentage dan de categorie «in bezit valse reisdocumenten».

⁴ Kamerstukken II, vergaderjaar 2011–2012, 33 000 VI, nr. 11.